

Emri i Lëndës : Organizatat dhe institucionet ndërkombe

Kodi	Tipi	Semestri	Leksione (orë/javë)	Seminare (orë/javë)	Lab (orë/javë)	Kredite	ECTS
LAW 415	C	Vjeshtë	3.00	1.00	0.00	3.50	6.00
Lektori Ferdinand Xhaferaj, PhD							
Asistenti Erisa Datja, MSc							
Gjuha e kursit Shqip							
Niveli i lëndës Master							
Përshkrimi	Dy cështje themelore debatohen vashdimisht në nivel global: Pse komet luftojnë dhe pse ato bashkëpunojnë me njeri tjetrin? Një teori e gjith-përhapur (realizmi) prezanton konfliktin si një sjellje normale në problematikat ndërkombe. Një tjetër teori (liberalizmi) karakterizon bashkëpunimin si një normë sjellje në raportet ndërkombe. Kjo lëndë është projektuar që t'i prezantoj studentëve njojuritë bazë që kerkohen për të kuptuar marrëdhënet ndërkombe dhe organizatat kryesore ndërkombe. Pra, kjo lëndë trajton rolin e organizatave ndërkombe në institucionalizimin e bashkëpunimit në marrëdhënet ndërkombe. Studentët do ta nisin lëndën duke shqyrtaur disa aspekte teorike të nevojshme për të kuptuar marrëdhënet ndërkombe. Në këndvështrimin teorik ne do të shpjegojmë elementët bazë të teorive realiste, liberale dhe konstruktiviste. Më tej, ne do të bëjmë një analizë të krahasuar të teorive kryesore në marrëdhënet ndërkombe. Kjo konsiderohet e rëndësishme për të paisur studentët me aftësi diagnostikuese të nevojshme për të kuptuar dhe studiuar organizatat kryesore ndërkombe. Gjatë zhvillimit të lëndës ne do të shpjegojmë origjinën historike të organizatave kryesore ndërkombe, mënyrën se si ato janë strukturuar dhe funksionet bazë të tyre. Më tej, ne do të shqyrtojmë ndikimin e aktorëve lokal dhe ndërkombe tar ndaj organizatave ndërkombe. Mbasit të shpjegojmë qëllimin, arritet dhe dështimin e Lidhjes së Kombeve ne do të analizojmë organizatat kryesore ndërkombe që u krijuan mbas Luftës së Dytë Botërore. Me mbarimin e lëndës studentët do të zotërojnë instrumentat analistikë dhe konceptualë të nevojshëm për të kuptuar sjelljen e aktorëve kryesorë në sistemin ndërkombe. Qëllimi final i lëndës është paisja e studentëve me dije të qëndrueshme lidhur me funksionimin e organizatave kryesore ndërkombe.						
	Objektivat						
Konceptet Kryesore		1. Organizatat Ndërkombe 2. Realizmi 3. Liberalizmi 4. Konstruktivizmi 5. Komet e Bashkuara 6. Bashkimi European 7. Roli i edukimit në ndërtimin e paqes 8. Roli i religionit në ndërtimin e paqes					

Programi i Lëndës

Java	Tema
1	Prezantim i zhvillimit te lended, i termave dhe cështjeve qe do mbulohen si edhe do te trajtohen konceptet baze qe do perçillen gjate gjithe lended.
2	Cfare eshte politika, studimi i politikes; llogjika, perqasjet dhe metoda Shpjegimi i politikes si art qeverisje, si cështje publike, si kompromis dhe konsensus dhe si force. Shpjegimi i koncepteve te forces, shtetit dhe kombit. Andrew Heywood ff 1-26, 56-79, 108-127.
3	Cfare jane marrdheniet nderkombetare Konteksti historik dhe evoluci i shoqerise nderkombetare. Evolimi nga lofta e ftohte tek kriza ekonomike boterore. John Baylis, Steve Smith & Patricia Owens ff 34-83.
4	Teorite kryesore te marrdhenieve nderkombetare: Realizmi Realizmi klasik dhe realizmi strukturor i Waltz. Si te medojme per realizmin dhe kritiket e tij? Neorealizmi dhe fuqia e tij. John Baylis, Steve Smith & Patricia Owens ff 84-99. Scot Burchil, Andrew Linklater&..., ff 35-67. Rober O. Keohane ff 1-26, 255-300.

5	Teorite kryesore te marrdhenieve nderkombetare: Liberalizmi dhe konstruktivizmi. Idete baze te mendimit liberal ne mardheniet nderkombetare. Liberalizmi dhe globalizimi. Shpjegimi i teorive kontruktiviste dhe kontributi i konstruktivizmit. Konstruktivizmi dhe kontraditat e tij. Neo-liberalet dhe neo-realitet mbi globalizimin. John Baylis, Steve Smith & Patricia Owens ff 100-128, 148-165. Scot Burchil, Andrew Linklater&..., ff 67-100, 227-256.
6	Zhvillimet historike dhe krijimi i lidhjes se kombeve Ideja e lidhjes se kombeve dhe roli i presidentit amerikan Woodrow Wilson. Historia e Lidhjes se Kombeve of the League of Nations (1919-1946). Statuti im lidhjes se kombeve dhe politika e mandateve. Strukturimi i lidhjes se kombeve dhe detyrat e saj. David Armstrong, Lorna Lloyd, John Redmond ff 27-39. Historia e Lidhjes se Kombeve: https://www.unog.ch/80256EDD006B8954/(httpAssets)/36BC4F83BD9E4443C1257AF3004FC0AE/%24file/Historical_overview_of_the_League_of_Nations.pdf
7	Arritjet dhe deshtimet e lidhjes se kombeve Konflikti greko-italian, Sukseset humanitare te lidhjes dhe zgjidhja e konfliktit ne Silesian e siperme. Kriza e Manchurise dhe Etiopise. Shpjegimi se pse deshtoi lidhja e kombeve. David Armstrong, Lorna Lloyd, John Redmond ff 39-54. Historia e Lidhjes se Kombeve: https://www.unog.ch/80256EDD006B8954/(httpAssets)/36BC4F83BD9E4443C1257AF3004FC0AE/%24file/Historical_overview_of_the_League_of_Nations.pdf
8	Provim Gjysmëfinal
9	Kombet e Bashkuara (1): origjina, qellimi dhe struktura Nje histori e shkurter e kombeve te bashkuara dhe organeve te saj kryesore. Karta e kombeve te bashkuara. Ndryshimi midis Kombeve te Bashkuara dhe lidhjes se kombeve. Procesi reformues ne ceshtje ekonomike dhe sociale ne Kombet e Bashkuara. Kombet e bashkuara dhe konflikti nderkombetar. Jan Hurd 148-235. John Baylis, Steve Smith & Patricia Owens ff 310-325. David Armstrong, Lorna Lloyd, John Redmond ff 54-69.
10	Kombet e Bashkuara (2): origjina, qellimi dhe struktura Nje histori e shkurter e kombeve te bashkuara dhe organeve te saj kryesore. Karta e kombeve te bashkuara. Ndryshimi midis Kombeve te Bashkuara dhe lidhjes se kombeve. Procesi reformues ne ceshtje ekonomike dhe sociale ne Kombet e Bashkuara. Kombet e bashkuara dhe konflikti nderkombetar. Jan Hurd 148-235. John Baylis, Steve Smith & Patricia Owens ff 310-325. David Armstrong, Lorna Lloyd, John Redmond ff 54-69.
11	NATO dhe siguria Evropiane Principet baze te NATO-s dhe objektivat. Struktura dhe funksionet e NATO-s.
12	Gjykata Nderkombetare e Drejtësise. Statuti i gjykates dhe Studimi i rastit te Yerodia midis Belgjikes dhe Kongos. Gjykata Nderkombetare Penale. Statuti i Romes. Rasti studimor: aktpadia ndaj al-Bashir. Jan Hurd ff 270-354.
13	Cfare eshte Bashkimi Evropian: Zhvillimet historike dhe themelimi i Bashkimit Evropian. Principet baze, struktura dhe funksionimi i Bashkimit Evropian. Politika e zgjerimit dhe politika te tjera te Bashkimit Evropian. Traktatet e Bashkimit Evropian. Traktati i Mastrihit dhe Bshkimi Evropian. Rrezimi nga referendumet ne France dhe Hollandë i Kushtetutes Evropiane. Problemet qe sjell Brexit. David Armstrong, Lorna Lloyd, John Redmond ff 193-284. Jan Hurd ff 355-394. http://europa.eu/
14	Globalizmi si rendi i ri nderkombetar. Politika ekonomike nderkombetare ne kohen e globalizimit. Shpjegimi i sfidave qe mbart ndervaresia globale. John Baylis, Steve Smith & Patricia Owens ff 246-261, 528-558.
15	Kuptimi i Dimensionit te Elementeve te Paqes dhe Sigurisë brenda ndertesës së Paqes. Rol i edukimit dhe religionit ne ndertimin e paqes
16	Provim Final

Parakushtet	Studenti duhet të frekuentojë lëndën në masën minimale prej 75%.
Literatura	<ul style="list-style-type: none"> • Lecture notes available after the class • Jan Shapiro. The Moral Foundations of Politics. Yale University Press. • Ian Hurd. International Organizations POLITICS, LAW, PRACTICE. Cambridge University Press. • Robert O. Keohane (ed), "Neorealism and its critics" (Columbia University Press 1986) • John Baylis and Steve Smith, "The Globalization of World Politics: an Introduction to International relations" (6 edition, Oxford University Press 2014) • Elmas Leci. Organizatat dhe institucionet Nderkombetare. 2011
Referencia të tjera	<ul style="list-style-type: none"> • Luisa Blanchfield. United Nations Reform: U.S. Policy and International Perspectives. Congressional Research Service: www.crs.gov • Joseph S. Nye, "The Future of Power" (Publik Affairs New York 2011)

Rezultatet e Lëndës dhe Kompetencat

1	Me plotësimin e kësaj lënde studentët do të dëshmojnë njohuri të konsoliduar lidhur me marrëdhëniet ndërkombëtare dhe organizatat kryesore ndërkombëtare
2	Studentët do të janë në gjëndje të njohin mënyrat dhe përqasjet me të cilat konceptet kryesore dhe teoritë janë përdorur për të analizuar fenomenet politike, institucionet dhe sjelljen e tyre.
3	Studentët do të fitojnë një dimension praktik për të projektuar një projekt kërkimor lidhur me cështje të organizatave ndërkombëtare

Mënyra e Vlerësimit të Lëndës

Notat e Ndërmjetme	Sasia	Përqindja
Gjysmë finale	1	40
Kuize	0	0
Projekte	0	0
Projekte semestrale	0	0
Punë laboratori	0	0
Pjesëmarrja në mësim	0	0
Kontributi i notave të ndërmjetme mbi vlerësimin final	40	
Kontributi i provimit final mbi vlerësimin final	60	
Total		100

Ngarkesa ECTS (Në Bazë të Ngarkesës së Studentit)

Aktivitet	Sasia	Kohëzgjatja (orë)	Ngarkesa Totale (orë)
Kohëzgjatja e kursit (Duke përfshirë edhe javën e provimeve : 16x Orët totale të kursit)	16	4	64
Orët e studimit jashtë klase (Parapërgatitje, Praktika etj)	14	4	56
Detyra	0	0	0
Gjysmë finale	1	10	10
Provimi final	1	20	20
Të tjera	0	0	0
Ngarkesa totale e orëve			150
Ngarkesa totale e orëve / 25 (orë)			6.00
ECTS			6.00